

HAJDUFÖLD

ÖFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 HÉT NAPRA 15 K FÉLÉVRE 97 K
 ÉVEDELVÉRE 45 K EGÉSZ ÉVRE 180 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 60 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hetfő kivételével minden nap.
 Főszerkesztő: SZILÁGYI IMRE dr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM.

21. és 25. sz. rendelet (kibővitve)

Mi, erdélyi csapatunk parancsnoka, a katonai igazságügyi törvénykönyvek 32 és 57 § II. pontja értelmében a hadsereg biztosítására és az ország védelmére

elrendeljük:

a Tiszáig elfoglalt egész területre, mely hadműveleti területek tekintetében:

1. Rend ellenszögöknek lesznek tekintve:

a) akik rossz akarat nélkül nyilvános helyiségekben, állomásokon, vonatokon, az utcán stb. közölni, elterjeszteni, beszélni fognak bármely módon igaz vagy beképzelt híreket vagy relatív meggyőződéseket a hadműveletekről, a csapatmozdulatokról és helyzetükről a katonai hatóságok rendelkezéseiről, vagy bármely más dolgokról, a román hadsereg vonatkozásilag;

b) akik állomásokon, vonatokon találhatnának, komoly megindokolás nélkül, vagy tolongani, kiabálni fognak és nem fogják tiszteletben tartani a rendre vonatkozólag kiadott utasításokat;

c) akik rossz szavakkal fogják illetni a román nemzetet;

d) bármely jó akaratú személy, aki levelet vinne, valamint azok, akik mások által elősegítik a magánleveleket az egyik helyről a másikra szállítani;

e) aki a hadsereg érdekeit szolgáló rendelkezések ellen lézít;

f) azok, akik meghatalmazás, vagy katonai engedély nélkül, minden rossz szándék kizárásával, iltkon vagy nyilvánosan, akár katonai parancs folytán, akár nem történt kiírt helyiségeket elfoglalnak;

g) akik sértő szavakkal fogják illetni a román katonákat, a román hadsereget, vagy országot;

h) bárki, aki rossz akarat nélkül megmérgez, vagy megfertőz kutakat, forrásokat, bármely folyó vagy álló vizet, valamint bármilyen élelmiszert;

i) azok, akik kritizálni fogják a parancsnokság által kiadott rendeleteket;

j) azok, akik kivesszik a zászlókat, vagy a hivatalok más jelvényeit;

k) azok, akik közbelépnek, vagy mások közbelépését provokálják, hogy megakadályozzák egy letartóztatást, vagy a parancsnokság által kiadott rendelet végrehajtását.

2. Ezen rendelet ellen szegülő a következőképpen lesznek megbüntetve:
 Az a), b), c) és d) pontok alá esők meg lesznek vizsgálva hadbíró által, első és utolsó alkalomkor egy évig terjedhető börtönnel és 2000 lei-ig terjedhető pénzbírággal lesznek sújtva.

Az e), f), g), h), i) és k) pontokban foglaltak ellenszegülői a haditörvénysek által lesznek megvizsgálva és elítélve három évig terjedhető börtönnel és 5000 lei-ig terjedhető pénzbírággal.

3. A rendelet ellenszegüléseinek a meghatározását királyi biztosok, hadbírók, téparancsnokságok, csendőrtisztek, és bármely katonai rendőrtiszt végzi.

4. E jelen rendelet, amennyiben

törvényszékek székhelyén, hadbírószégekben, téparancsnokságnál, csendőrségeknél és községvezetőkönél, ki lesz hirdelve dobszó által is.

E formasságok megtartását jegyzőkönyvileg állapítják meg a katonai rendőrtisztek.

E rendelet büntető hatálya életbe lép 3 nap után a fent említett végrehajtásokkal s csak azon személyek lesznek megbüntetve, akik a három nap után esnek bűnbe.

5. A 21. és 25. sz. rendelet határozatai, amelyeket szintén a parancsnokság adott ki, de a jelen rendelettel nem egyezők, hatályon kívül lépnek

abban a pillanatban, amikor e rendelet életbe lép.

Kiadva Parancsnokságunknál.

Nagyszeben, 1919. május hó 12-én.

Erdélyi csapatok főparancsnoka:

Mardarescu, tábornok

Vezérkari főnök:

Panaltescu, tábornok

Azon személyek, kik hamis híreket terjesztenek, az érvényben levő rendeletek értelmében szigorúan megbüntetendők.

Rendelet

Elrendeli a téparancsnokság, hogy az osztrák-magyar hadseregben szolgálatot teljesített összes tényleges és tartalékos tisztiek nevük kezdőbetűje szerint a tiszti nyilvántartás helyiségében az alább felsorolt napokon jelentkezni tartoznak:

I. Tényleges tisztiek minden nap.

II. Tartalékos tisztiek:

Minden Hétfőn	A—F-ig bezárólag
" Keddén	G—M-ig "
" Szerdán	N—T-ig "
" Csütörtökön	U—C-ig "
" Pénteken	D—I-ig "
" Szombaton	K—P-ig "
" Vasárnap	R—Z-ig "

D. debrecen, 1920 január 30-án.

Téparancsnokság.

Hirdetmény

Köztudomásra hozzuk, hogy kedden, február hó 3-án d. u. 3 órakor a 2-ik huszárcsaszárnyában (Széchenyi-utca) nyilvános loárverés tartatik. A gazd. hiv. főnöke: AMZULESCU, ezredes sk.

Osztrák-cseh katonai egyezmény?

Bécs, január 30. A Neues Wiener Journal szerint az Ausztria és Csehország között állítólag létrejött katonai egyezmény a következőket tartalmazza:

1. Ausztria katonai rendelkezéseket csupán a csehekkel egyetértésben tehet; 2. Csehországnak Magyarországgal való háborúja esetén hadianyagot Ausztria csak a cseh kormányának szállíthat; 3. Veszély esetén Nyugat-Magyarországnak a cseh csapatok által való megszállása vehető számításba.

Árviz fenyegeti a császárt

Hágo, január 30. A Rajna áradása előntessel fenyegeti az amerongeni kastélyt. Éjjel, nappal dolgoznak a gátakon. Ha az áradás tovább tart, akkor az excsászárt máshova fogják költöztetni.

Bizalom Millerandéknak

Páris, január 30. A Havas-ügynökség jelenti, hogy a képviselőház rokonszenvesen fogadta a kormány nyilatkozását és megtapsolta a fontosabb kijelentéseket. Leon Daudet indítványára 272 szavazattal 23 ellenében bizalmat szavaztak a kormánynak.

Kompenzációs tárgyalások Bécsben

Bécs, január 30. A Neue Freie Presse jelenti, hogy a külügyi hivatalban kompenzációs tárgyalások voltak Schüller osztályfőnök elnökletével az osztrák és magyar kormány képviselői között. Tanácskozás közben mindkét fél részéről az a szándék nyilvánult meg, hogy a tárgyalást előzékeny szellemben folytassák. A tranzitó forgalomról és a kompenzációs tárgyalásokról még nem tudunk semmit.

Pestis Argentínában

Berlin, január 30. Buenos-Airesből érkezett jelentések szerint Argentína számos helyén kitört a pestis. A kormány a járvány elnyomása céljából szigorú intézkedéseket rendelt el az ország területén.

Pusztító vihar a tengeren

Kopenhága, jan. 30. A Maidon nevű gőzös, amely a napokban indult el Kopenhágából Newyorkba a Kattegatban borzalmas sélvihar folytán zátonyra jutott. — Az 50 főnyi személyzetnek egyetlen egy tagja menekült meg a többi a tengerbe fulladt.

Apponyi

Egy emberöltő tiszteletreméltó munkássága, egy munkásélet sikereiben, eredményekben gazdag tárháza az, amelynek birtokosa akkor, amikor szomorú, de örökbecsű, történelmi jelentőségű megbízatását elfogadni bátorkodott.

ősz patriarcha becsülettel elvégezte feladatát és kertelés nélkül beszámolt megbízatásáról kormánya előtt. Mint a világitófáklya fehérlik ezüstös feje a csüggedni induló kishitűek között

Mint megtestesült, tilalom fája a kétségbeesésnek és csüggedésnek jár-kelet most a fővárosban ő és nincs egyetlen fia a hazának, aki nem áhitattal és hálával ejtené ki nagy nevét . . . A nemzet ítélete az események fölé emelte személyét és komoly körökben emlegetik nevét, mint az ország kormányzóját.

Lehet-e kevésnek becsülni azt a szolgálatot, melyet hazájának tett és lehet-e nem észrevenni, nem érezni azt a lelkekben gyökerező centrifugális erőt, mely a szolgálat révén körülötte felgyülemlített? Aligha . . . A nemzet keserű megpróbáltatása, a szomorú és vigasztalan helyzet minden komolysága követeli tőlünk, hogy ne engedjük a közéleti vezetéstől elvonulni azt, aki erkölcsi és szellemi nagyságával fölöttünk áll és előttünk járhat. Az ő megsokszorozódott tekintélye, a hozzáfűződött rendíthetetlen bizalom garancia arra, hogy meg fogja találni a pártok között a békés munkához vezető utat és biztosítani fogja a jövő nemzeti politikánk józanságát és higgadságát. Nem fog ifjonti hévvel távol és elérhetetlen ideálokért kockára tenni soha nem pótolható értékeket ő, aki a tapasztalatokban gazdag és temperamentumában megállapodott. Nem fog felülni a sötétben bujkáló, nemzetközi, istentelen frázi-

fajmagyar. Szolgálja hazáját úgy, mintszámára nagyszerű egyénisége kötelességévé és a nemzet hálája és bizalma lehetővé teszi.

Dr Zádor Károly.

Táviratok

Jugoszlávia mozgósít?

Zágráb, jan. 30. Thinesztics dr, a megszállott területen levő képviselők bizottságának elnöke a következő táviratot küldte Belgrádba Davidovics miniszterelnöknek: A békekonferenciának azzal a követeléssel szemben, hogy a szerb, horvát és szlovén királyság kormánya négy napon belül nyilatkozzék az adriai kérdés megoldásáról készített tervezet dolgában, mert máskülönben a londoni szerződést fogják alkalmazni: a megszállott területen levő képviselők bizottsága azt a véleményét fejezi ki, hogy erre a felszólításra az egyedül helyes válasz csakis az általános mozgósítás lehet.

Vilmos császár dolgozik

Berlin, jan. 30. A Rotterdami Courant munkatársa felkereste II. Vilmos császárt az amerongani kastélyban és beszélgetést folytatott vele, melynek folyamán a császár kijelentette, hogy azt remélte, miszerint a szövetségesek vagy egyáltalán nem, vagy csak a forma kedvéért szívesen fogják kiadást követelni és hogy az angol király minden befolyását latba fogja vetni, hogy megakadályozza a kiadási eljárást. Azokra a támadásokra, melyeket Kautsky könyvének alapján emelnek ellene, védekező irattal felel a császár, amelyen most dolgozik.

A csehek hazaküldték hadifoglyainkat

Budapest, január 30. A máltai lovagrend negyven kocsiából álló hatalmas kórházvonata 77 magyar katonát szállított cseh orvosok és a svájci vöröskereszt felügyelete alatt Budapestre. A hadifoglyok közül 40 hosszú idő óta a kremsieri elmeegógyintézetben volt. A foglyoknak egy része orosz fogságból jutott Prágába, 25 pedig a vöröshadsereg szétzúllésekor esett cseh hadifogságba. A kórházvonat cseh-szlovák állampolgárokat szállított vissza, akik Budapesten kórházban fekdték betegen.

Felrobbant egy francia gyár

Páris, január 30. Franciaország egyik legnagyobb pirotechnikai gyára, az aix-bainsi Coimbert-gyár borzasztó robbanás martaléka lett. A romok alól eddig 40 holttestet, ugyanannyi súlyosan sebesültet húztak ki. Nagy kárt szenvedett a Páris felé érkező expresszvonat, amely éppen a robbanás pillanatában haladt el a szerencsétlenség színhelye mellett. A vonat utasai és személyzete közül azonban senki sem sebesült meg.

A postapénz a nemzetközi forgalomban

Budapest, január 30. A budapesti cseh delegátus hivatalosan a következő közleményt tette közzé:

— A cseh területre utazó közönséget figyelmezteti, hogy a cseh pénzügyminiszterium rendelete alapján nem szabad cseh területre lebélyezett bankékeket (ékek pénzt) bevinni, mert a határon elkobozzák. Ez a tilalom nem

Osztóvők szöktetése -- kormánysegédlettel

A bécsi Neuer Tag leleplezése

Nap-nap után zavargásokról, lázadásokról jönnek hírek Európából és a tengerentúlról egyaránt, s lehetetlen közöttük összefüggést nem látnunk a Budapesten másodizben megkísérelt kommunista puccsal. A nyomozó hatóságok itt is ott is kétségtelen bizonyossággal megállapították már, hogy a különböző ürügyek alatt mozgolódó, lázadó tömegek hangulatát Szovjet-Oroszország látja el gyújtó anyaggal, s a fűtést és tüzelést a Bécsben szórakozó magyar kommunisták irányítják. A magyar kormány ugyyszólván naponta küldözi a kiadást sürgető jegyzéket, de Ausztria szociálista kormánya nem akar, vagy nem mer a sürgetéssel szemben szívesen állani és egyszerűen válasz nélkül hagyja azokat. Ilyen formán a bolsevik boszorkánykonyha zavartalan nyugalommal és teljes gözzel dolgozik azon, hogy a világháború által előidézett általános nyomort üzleti tökéjévé fejleszthesse.

A bécsi és karlsteini magyar kommunisták sorsáról nap-nap után egymásnak ellentmondó hírek kerülnek forgalomba, ami bizonyítja azt, hogy a közvélemény állandóan figyelemmel kíséri őket. E kóssa hírek természetesen legnagyobb részben igen távol esnek a valóságtól s nagyon sok közülük a szenzációhajhászás hagyományos közleménye. Készséggel adjuk hát közzé a „Der Neue Tag” című bécsi lapnak minden bizonnyal hitelt érdemlő tudósítását az Ausztria oltalmát és

nyájas vendégszeretét élvező magyar kommunistákról:

Eidersch belügyi államtitkár meglátogatta a karlsteini bolsevik internáltakat és a látogatás eredményeként megengedte, hogy Varga Jenő, Lengyel József, Schlesinger Gusztáv, Tiermann Zsigmond, Rudas László, Rudas Béla, Rákos Ferencz, s a lengyel nemzetiségű Baras Sámuel Bécsbe költözhesse. Ugyancsak Bécsbe kerül Seidler Ernő és Hamburger Ernő is, akik szabadon élnek, Landler Jenő dr pedig betegség ürügye alatt egy bécsi ideggyógyintézetben talált menedéket. Teljesen szabadon élnek Bécsben Lukács György, Guth Aladár, Szabó Jenő és Fenyő László is, akik minden ellenkezés nélkül folytatják más nemzetiségű elvtársaikkal kommunista agitációjukat.

A Neuer Tag azt írja Kun Béláról, hogy üldözési mániába esett, attól fél, hogy Karlsteinban megmérgezik és azon mesterkedik, hogy megszabadulhasson onnan. A kiszabadult kommunisták fűhöz-fához szaladgálnak és állítólag úgy áll a dolog, hogy Kun Béla hamarosan bécsi gyógyintézetbe kerül, jelenleg kivülről Bettelheim Ernő, Pogány József dr. Vágó Béla dr, Pór Ernő és egy bukovinai diák vannak csak Karlsteinban. Abban reménykednek, hogy hamarosan kiengedik őket Oroszországba.

Az osztrák kormány, amely e közönséges bűnösöket nem adja ki, nyilvánvalóan a kommunisták érdekében két-szintű játékot játszik.

Az osztrák vagyondézsma

Öt és hatvanöt százalék között

Már a nagy háború alatt is, de különösen az összeomlás első napjaiban majdnem minden legyőzött országban egyidejűleg felvetődött az az eszme, hogy az államháztartások teljes csődjét elkerülendő, egyszeri vagyondézsma alakjában fizettesse meg az államhatalom a háború költségeit a polgársággal. Ez a mindenképen igazságtalan terv azonban csakhamar dugába dőlt. Megdöntötte az a lehetetlen helyzet, melyet maga után vont volna.

A vagyondézsma keresztülvitele folytán megtörtént volna ugyan is, hogy aki aktív részt vett a háborúban, aki ázott-fázott, szenvedett a lövészárokban, az ugyanugy fizetett volna a háború költségeiért amugy is csak fogyasztott és nem szaporított vagyonából, mint az, aki itthon saját maga zsebére dolgozott.

Ezt a kiáltó igazságtalanságot csakhamar belátták a kerek világon mindenütt és a pénzügyi intézői méltányosabb megoldás után néztek. — Talán Ausztria kormánya az egyetlen, mely államháztartásának helyreállításához ezt a kétségtelenül legkönnyebb módot tartja egyedül lehetségesnek.

A bécsi „Reichspost” című újság közli Reisch dr, pénzügyi államtitkár javaslatát a nagy vagyondézsma körül. Vagyondézsma alá csakis a tiszta vagyon esik.

Mindazok a személyek, akiknek vagyona nem haladja meg a tizenötezer koronát, mentesítve vannak a vagyondézsma alól. A vagyondézsma fizetésére kötelezettek tiszta vagyonát a következő arányokban adóztatják meg:

Az első megkezdett vagy teljes huszezer koronából 5 percent, a következő megkezdett vagy teljes huszezer koronából 7 százalék, a következő megkezdett vagy teljes negyvenezer koronából 9 százalék, a következő megkezdett vagy teljes száz ezer koronából 15 százalék, a következő megkezdett vagy teljes egy millió koronából 38 százalék, a következő megkezdett, vagy teljes 2 millióból

zalék, a 10 milliónál nagyobb összegből pedig 65 százalékot.

A vagyondézsma lefizetését részletekben tervezik, amelyek harminc esztendőre oszthatók be. A kivetett összeg 10 százalékát 1920. december 31-én kell befizetni. Aki ennél hamarabb fizeti be, 3—8 százalékig terjedhető jutalékot kap.

Az osztrák pénzügyi hivatal 8—12 milliárd koronára becsüli a vagyondézsma várható eredményét.

Negyvenmillió sikkasztás

Bécs, január 30. A lapok jelentése szerint a rendőrigazgatóság körözölevelet bocsátott ki Polányi Rezső dr, a volt magyar tanácskormány gazdasági meghatalmazottja ellen, akit a magyar áruforgalmi irodában elkövetett negyven millió koronás sikkasztással vádolnak. Polányi a nyomozat szerint szanatóriumban van, de nem Ausztria területén.

Támadó irányu katonai egyezmény

Páris, január 30. A Westminster Gazette utján közlik a lapok, hogy a második békekonferenciának első legfontosabb eredménye az, hogy Lloyd George, Clemenceau és Nitti loben elhatározták, hogy országaik támadó irányu katonai egyezményt, azonkívül pedig gazdasági egyezményt is kötnek.

Azon személyek, kik hamis híreket terjesztenek, az érvényben levő rendelkezések

HIREK

Lapunk legközelebbi száma, a közbejött ünnep miatt szerdán jelenik meg.

— Vasárnapi istentisztelet. A ref. templomban: Nagytöplomban: délelőtt 10 órakor predikál dr Dicsőfi József lelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Márton Sándor s. lelkész. Kistöplomban: délelőtt 10 órakor predikál Papp Kálmán s. lelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Papp Kálmán s. lelkész. Kossuth-u. templomban: délelőtt 10 órakor predikál Almássy Márton h. lelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Berecz Sándor hitanhallgató. Árpádtéri templomban: délelőtt 10 órakor predikál Kovács János vallásoktató lelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Almássy Márton s. lelkész. Ispóty-templomban: délelőtt 10 órakor predikál dr Ferenczy Gyula egyetemi tanár, délután 3 órakor kátét magyaráz Juhász Ferenc s. lelkész. Városi szegényházban: délelőtt 10 órakor predikál Mezey Béla s. lelkész. Homokkerti imaházban: délelőtt 10 órakor predikál Molnár Ferenc s. lelkész. — Délelőtt 11 órakor vasárnapi iskola 6—12 éves gyermekeknek a ref. felsőleánynevelő intézetben s az egyház tanácstermében, továbbá ezek alosztályaiban (Kossuth-u. 75. és Kandia utca 7. sz. a.). Délelőtt fél 12 órakor serdülőknek Kossuth-u. 35. sz. a. — Délután 2 órakor az Ispóty-telepen levő Diakonissza Otthonban, a Varga kertben, Keleti-sor 5. sz. a. és a Nyilas-telepi iskolában a külföldi gyermekek részére. — Délután fél 4 órakor a Konfirmált Leányok Szövetsége tartja összejövetelét a ref. egyház tanácstermében, Egyháztér 17. sz. a.

A rom. kath. templomban: Vasárnap fél 7, 8, háromnegyed 11 és fél 12 órakor csendes misék, 9 órakor nagymise, utána sz. beszéd. Délután 3 órakor litánia, rózsafüzér 4 órakor sz. beszéd és a Jézus Szíve Társulat ajtótossága.

Az ágost. hitv. ev. templomban: Délelőtt fél 11 órakor Zeman Zoltán segédlelkész végzi az istentiszteletet. A delutáni istentisztelet temetés miatt kivételesen 5 órakor kezdődik.

— A kegyesrendi rón. kath. főgimnáziumban a tanítás február 3-án, azaz kedden reggel kilenckor kezdődik. — Az igazgatóság.

— Kinevezés. A polgármester Orosz Árpád végzett joghallgatót, néhai Orosz István ref. tanítóképző-intézeti igazgató fiát az egyik megüresedett napidijasi állásra ideiglenes minőségben kinevezte és a levéltárba osztotta.

— Gazdák figyelmébe! A megszállott területek parancsnoksága 7219. sz. rendeletével felhívta Hajdúvármegye főispáni hivatalát, hogy mindazok, akiknek előírt bon-jaik vannak a rekvirálóbizottságtól és az kifizetve nincsen, a debreceni katonai főispáni hivatalnál (vármegyeház, földszint, 3. ajtó) jelentkezzenek.

— Nem bírja gyógyítani vesztett kúlya által megmárt gyermekét! Nagy a baja Újvári Sándor mikiércsi földművesnek. A szegény ember Lajos nevű 10 éves fiát vesztett kúlya marta meg és nincs pénze, hogy a gyermekét gyógyíttassa a bukaresti Pasteur intézetben. A szerencsétlen ember a községhez és a vármegyéhez fordult, de se a község, se a vármegye nem tud segíteni a szerencsétlen földművesen. A szerencsétlenül járt gyermek életének megmentésére a „Hajdúföld” szerkesztője ezennel megindítja a gyűjtést. A szerkesztőség tagjai és barátai közül adakoztak: Dr. Szilágyi Imre 20 koronát, Biczán Elemér, Bíró Pál, Mitrovics Gyula dr., Komlóssy Imre dr., Nagy István dr. 10—10 ko-

ronát. — Ne engedjük elpusztítani vértünket, siessen adományával mindenki, aki teheti! Eddigi gyűjtésünk 70 korona.

— Borbélyok által követelhető legmagasabb díjak. Az Árvizsgáló bizottság 1919 évi szeptember 18-án tartott ülésén megállapítván, azokat az alábbiak szerint ujjolag közlöm: Borotválás 1:50, borotválás fésüléssel 2:00, fésülés 1:00, hajvágás géppel 3:00, hajvágás frizurával 4:00, fejbortotválás 4:00, szakállvágás géppel 2:00, szakállvágás frizurával 3:00, bajuszvágás 0:50, gyermekhajvágás géppel 2:00, gyermekhajvágás frizurával 3:00, baby hajvágás 4:00, fejmosás 2:00 korona. Bérletjegy 10 számmal 15 korona. E díjazás mellett borra való nincs. Kötelezettek a borbélyok ezen árszabálynak azon hozzáadásával, hogy „borra való nincs” feltűnő helyen leendő kifüggesztésére. Ezen árszabály be nem tartása, ki nem függesztése, valamint a „borra való nincs” záradék ki nem írása kihágást képez s ezen hirdetésny meg-

jelenése napjától szigorubbán büntetetik. A közönség felhívatik, hogy minden tapasztalt visszaélést a rendőrségnek jelentsen. Debrecen 1920 jan. 31-én. Az Árv. Biz. Zöld tb. tanácsnok h. elnök.

— Egy debreceni iparos hasznos találmánya. Losonczi János debreceni lakatos iparos legújabb találmányával, amelyet „Lucifer takarékgyertyának” nevezett el, a mai szomorú világítási viszonyokon akart segíteni. A találmány lényege az, hogy anyag megtakarításra törekszik s belső berendezésével a robbanás lehetőségét szüntette meg. Ugyanis légszivó kamarákat és légűtőket rendezett be a gyertya szerkezetében, amivel elérte, hogy nem tüzesedhetik át a gyertya fémfalazata, ekként ri van zárva a robbanás. A gyertya külsejére nézve is csinos, vörösréz színűre van galvanizozva. Minimális anyagot fogyaszt, amennyiben óránként 2 fillér értékű benzint emészt el. Kapható a fentalálód műhelyben, József kir. herceg-u. 16.

A kollégium pénzügyi válsága

Immár egészen bizonyos, hogy városunk régi dicsősége és messze-földön híressége, a református kollégium, súlyos pénzügyi válságba jutott. A hosszú háború következtében beállott szertelen drágaság úgy megnövelte évről-évre a kollégium költségvetésének úgy a személyi, mint a dologi kiadásait, hogy az elmúlt polgári év számadása több százezer koronás deficitet mutat. S ha ez orvosolva nem lenne, akkor természetesen olyan nehéz anyagi küzdelmek közé kerülne a kollégium, amelyek esetleg életképességét veszélyeztetnék.

Az illetékes intéző ténylezők — úgy értesülünk — kulturadó alakjában összehozandó bevétellel próbálnak a bajon majd segíteni. Azt gondoljuk azonban, hogy ez a formája a pénzügyi egyensúly helyrehozatalának egyelőre a mai közviszonyok miatt aligha lehetséges. De van a segítségnyújtásnak egy másik módja: gyűjtsünk pénzbeli adományokat, amiket azonnal átadhánánk a kollégiumi pénztárnak a fentálló hiányok pótlására. — Ennek a városnak jóformán minden fia, sőt a Hajdúvárnak is a legtöbb hivatalnokja, birtokosa polgára ott

kapta iskoláztatását az ősi, hagyományoktól megszentelt falak között. Az öreg „alma mater” most bajba jutott, néma kéréssel terjeszti felénk, gyermekei felé, esdő karjait: lehetetlen, hogy szívünk meg ne induljon és oda ne adjuk nevelő anyáknak minden nélkülözhető fillérünket. A Hajdúföld a legnagyobb készséggel fogadja és juttatja el az adományokat az ősi kollégiumhoz.

Adomány a kollégiumnak

A kollégium anyagi válsága önkéntes adományok ítéltére indította a közönséget. Az első adományozó Boros Izidor kereskedő, aki több évre terjedőleg 200 K évi adományt ajánlott fel. Hasonlóképp évi 100 K befizetését vállalta dr Mitrovics Gyula egyetemi tanár is. Poroszlav László bankigazgató 200 koronát adományozott e célra. Az adományokért Márk Endre, a kollégium gazdasági tanácsának elnöke ezután mond köszönetet és kéri a közönséget, hogy önkéntes adományokkal mentse meg mindnyájunk féltett kincsét és szemefényét, a debreceni ref. kollégiumot az anyagi küzdelmekből.

— Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Rickl László, Rickl Mária férj. Szukováthy Imréné, Rickl G. za és Rickl Sarolta mint gyermekei. Szukováthy Imre mint vő és egyetlen unokája Szukováthy Imre, özv. Fabriczius Gizáné szül. Rickl Róza mint sógornő és Köllericz Lajos mint sógor gyermekeivel, úgy a magam, mint a kiterjedt rokonság nevében is fájdalommal szívvvel tudatjuk, hogy a legjobb édes anya, anyós, nagynanya, sógornő és kedves rokonok özv. Rickl Gizáné szül. Steinbach Lujza faradhatalan, tevékeny életének 49. évében, február 5. évében f. hó 31. hajnali 3 órakor váratlanul elhunyt. Idvezült halottunk földi részeit február hó 2-án, hétfőn délután 3 órakor fogjuk Piac utca 19. sz. házuknál a római katolikus vallás szerint tartandó beszenieés után a Szent Anna utcai temetőben levő családi sírboltban vérső nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise áldozat az elhunyt lelki üdvéért február hó 3-án 9 órakor fog az Egek Urának

beautatni. Debrecen, 1920. évi január hó 31-én. Az örök világosság fényeskedjék neki! A temetést: Dankó temetk. váll. (Kossuth-utca) rendezi.

— Csanak Mária, államilag képesített zenetanárnő lakásán hegedűőrákat ad. Megbeszélés: Piac-utca 28. sz., II. em. délután 3—4 óra között.

— Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Mély fájdalomunkban porig sujtva, megtört szívvel tudatjuk egyetlen reménységünk, fiunk, férjem, édes apukám, vőm, unokácsénk és jó rokonunk Sturm János Jenő tartalékos hadnagy a 39 gyalogezredben ifju életének 25. évében, házasságának 2. évében, 5 napi betegség után, folyó hó 30-án hajnali 4 órakor bekövetkezett váratlan elmulását. Idvezült halottunk földi részeit február hó 1-én, vasárnap d. u. fél 3 órakor fogjuk Darabos-utca 52. sz. házunktól az ágostai evangélikus egyház szerartása szerint tartandó ima után a Kossuth utcai temetőben vérső nyugalomra helyezni.

Debrecen, 1920 január hó 30 án. Elvesztett reménységünk pihenj csendesen! A viszontlátkozásra isten veled! Bátoros özvegye: özv. Sturm Jánosné Szőke Erzsike. Egyetlen kis fia: Jenőke. Bánatos szülei: Sturm János és neje Szilágyi Erzsébet. Anyósa: özv. Molnár Ambrusné Szőke Juliánna. Nagybátyjai és néneji: Sturm Henrik és neje gyermekeikkel. Sturm Márton és neje gyermekeikkel. Sturm Mária férj Friedrich Henrikkel és gyermekeivel. Szilágyi Jánosné gyermekeivel. Szilágyi Mária férj. Fényi Imrével és gyermekeivel. Szilágyi József és neje gyermekeikkel. Közei és távoli rokonaink nevében is. A temetést Dankó tem. váll. Kossuth-u. 6 sz. rendezi.

— Gazdálkodó ifjak bevégző táncestélye a Royalban f. hó 4-én, szerdán délután 4 órai kezdettel lesz megtartva, melyre az érdeklődőket ez uton hívom meg. Tisztelettel: ifj. Schaff János.

— Táncestély ma délután 4 órai kezdettel a Royalban.

— Bélyeggyűjteményeket és zóna-lap bélyegeket vesz Antalffy Szent Anna-u. 13. sz.

— Solingeni zsebkések nagy választékban érkeztek Böttö Kornélhoz (Püspöki-palota).

Schuster Ferenc fogászati műterme Vár-u. II.

Színház

Rovatvezető: ZIVUSKA JENŐ Dr.

Csokonai színház:

Vasárnap délután: Pillangó főhadnagy, operett.

Vasárnap este: Boccaccio, operett. Hétfőn A) bérlet: Királynő mulat, vigjáték.

Kedden B) bérlet: Két árva, regényes történet.

Szerdán C) bérlet: Tartuffe, vigjáték.

Vigszínház:

Vasárnap délután: Két árva, regényes történet.

Vasárnap este: Királynő mulat, vigjáték.

Hétfőn: Lili bárónő, operett.

Kedden: Pillangó főhadnagy, operett.

Szerdán: Kóristaléány, operett.

Egy héten kétszer operett, mégis sok a jóból. Nem vagyunk talán szerencsés telenek, vagy túlkövetelők, ha a Csokonai színházban hetenként egyszer más műfajt is szeretnénk látni. Elvégre hében korban mélyebb hatásoknak is szeretnők kitenni szellemünket, mint az operettéi melyek mélyebb nyomot alig hagynak maguk után. Más műfajnak is lesz közönsége, mertha éppen huzódoznak is az emberek a régi, nehéz klasszikusoktól, van még modern francia vigjáték, színmű — van norvég, német, spanyol és magyar dráma is. Kik ajánljunk? Gardou-t, Pailleron-t, Dumas-t, Lavedam-t, Meilhac-ot, Csehgaray-t, Ibsent, Hauptman-ot, Suderman-ot vagy Herczeget? Nincs lelemény a színház vezetőségében? És ami fő, nincsenek drámai színészei. Ez kár, hiány, mulasztás. — Pénteken tehát megint operett volt szerencsénk. A „Boszorkányvár” szegény meséjű, hangos, de dallamtalan zenéjű fércmunka. A közönség nem is tudott rajta felmelegedni; a taps a szereplők személyének szól, de nem a szerepüknek. Ha ilyen Boszorkányvárak kerülnek színre, megérjük hogy nem a kritika szoritja le onnan az operettet, hanem — az operett.

(Színházak és mozgószínházak jelentése)

* Királynő mulat, francia vigjáték ma kerül bemutatásra a Vigszínházban. A rendkívül műtató új műsorszám egy mese országban játszódik.

Könyv- és zenemű ujdonságok

mindenféle papír-, író- és rajzszerkek a legolcsóbban beszerezhetők a tudományegyetemi könyvkereskedésében DEBRECEN, PIAC-UTCA 8. SZ. ALATT.

CSÁTHY FERENCZ

* **Lili bárónő.** Hosszabb pihentetés után a szezon sláger (perettje hétfőn kerül színre a Vigaszínházban.

* **Kóristalány.** A múlt szezonban egyik legszebb sikerét aratta Honthy Hanna a Kóristalány operett szerepében. Az idén szerdán és csütörtökön kerül színre a Vigaszínházban.

* **Francia film az Apollóban.** Ma, vasárnap utóljára mutatja be az Apolló a „Móric és vetélytársa” című francia vígjátékot, melyben Prince játssza a főszerepet. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor.

* **Az Arany-Bika Mozivariétében** ma vasárnap a kitűnő fehér családi műsor 5 órákor mérsékelt, fél 9-kor rendez helyárral.

* **A Gög,** szerelmi dráma 4 felvonásban, ma utóljára az Urániában. Előadások 5, 7 és 9 kor. Az előadások függetlenül a városi világitástól, saját motorral pontosan kezdődnek.

Művészet

Füredy F. Gusztáv második előadása, mely február hó 16 án este 7 órákor lesz a Zeneke futótt hangverseny-teremben a jegyek hétfőtől a hétők át Gárdos könyvkereskedésében, a már előjegyzett jegyeket kéretik a közönség február 5-ig átvenni, mert tekintettel azon másokra lesznek átadva. Az előadásnak külön érdekessége, hogy **Vass Marci** dalművészt a zongorán **Takács Edith** fogja kísélni az új körökben általában elismert nagy művészi képességgel, nemes átérzéssel és hozzáértéssel.

Ábrányi igazgató szerződése. A budapesti Operaház igazgatója, ifj. Ábrányi Emil, a bolsevizmus bukása után tudvalóleg csak **ideiglenes** szerződést kapott a Friedrich-kormánytól, mely szerint egyelőre 1920 február 1-ig marad igazgató, de ha ebben az időpontban szerződését föl nem bontják, az további három évre automatikusan meghosszabbítottatik. Egyik fővárosi lap munkatársa felkereste Ábrányi igazgatót és kérdést intézett hozzá szerződését illetőleg. A kiváló művész úgy nyilatkozott, hogy ő teljesen meg van elégedve az Operaházzal s minthogy a kersztyén kurzus maradt továbbra is kormányon, nincs oka föltételezni, hogy szerződését föl bontják. A bravatottak szerint, — mondja a lap — a kormány nem gondol az Operánál igazgatóváltásra, tehát Ábrányi Emil továbbra is értékesíteli kiváló szaktudását.

Kiadja: **MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAPKIDÓVÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.**
E számért a főszerkesztő felelős.

APOLLO

Vasárnap **VIGESTÉK**
Eredeti francia filmek
Móric és vetélytársa
Vígjáték 3 felvonás
Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

URANIA

Vasárnap
A GÖG
dráma 4 felv. Főszereplő: Lóth Il.
Előadások 5 és 7 órákor.

Arany Bika Mozivariété

Vasárnap
Eresz alatt
operette. Irta: Emőd Tamás
Zenéjét: Marthon Géza.
5 órákor mérsékelt fél 9 órákor rendez helyár.

A Csillag-utca 46. számú ház eladó!

6 rendbeli kisebb lakás. Ára 40 ezer korona. A vétel egyedül és kizárólag csak a Nagy Lajos adásvételi irodában köthető meg Veres-u. 9. sz. alatt. Ott teendő le a foglaló is. — Minden más vétel semm-s.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására adni, hogy géplakatos műhelyemet megnyitottam. Minden e szakmába vágó munkát és bármilyen gazdasági gépek szakzerű javítását elvállalom. Becsepártfogást kérve maradok tisztelettel

Ménos István géplakatos mester
(Lakás és műhely Teleky-ut 63.)

Kertlakás

3 szoba, konyha, kamara, pince, istálló, szőlő, gyümölcsös veteményes, park és baromfiudvarral azonnali átvételre eladó

Dezső László irodája Maróthy György-utca 19. sz.

Akác és Tölgyfát

minden mennyiségben azonnal szállítok ölenként, aprítva akácfa 72, tölgyfa 65 korona métermázsánként házhoz szállítva

Polyánszky Oroszt

tűzfakereskedő
Miklós-utca végén, Szoboszlói-ut 1 és Piac-utca 58. szám.

DINAMO

kapható **WEISZ HENRIK** elektrotechn. vállalat.
Verbőczy utca 2 sz.

Zöldfa-utcán

4 szobás egyszerű kis ház nagy udvarral eladó.

Dezső László irodája Maróthy-utca 19. sz.

KISS FERENCZ

női szabó Piac-utca 56. szám
Izléses munkát jutányosan készít

Családi ház

Kossuth-utcán, a templom mellett 4 szobás utcai, 3 szobás udvarival, 2 szobás udvari cseléd lakás és istállóval azonnal eladó.

Dezső László irodája Maróthy-utca 19. sz

NAGYSZEBEN, FÖTÉR 16. SZ.
Sürgőnycim: **TRIGÁRSZKY, Nagyszében.**

Trigárszky Fivérek Szállítási vállalata

Vállal és közvetít kézi, utipodgyász, valamint áru- és bármilyen anyagszállításokat. Pontos és előzékeny fuvarozás. Kommisszió, kasszó, vasuti be- és kivagonirozás, beraktározások, elvámolás, költözkdéseket, butorszállításokat legutányosabban intéz el. Kifogástalanul gondos csomagolás! — Gyors és olcsó szállítás!

Irodahelyiség: NAGYSZEBEN, FÖTÉR 16. szám. TELEFON.

A következő ingatlanok ELKELTEK!

Hatvan-utcai kert, Dief-utca 29 számú szőlő.

BOZSIK-FÉLE GYÁRTELEP.

JANÓ-FELE HAZCSOPORT (Rotner-utca 2. sz.)

CECIL A-TELEP 5 SZÁMÚ HÁZ

Ezen ingatlanok után tehát már ne tessenek érdeklődni. Ezen ingatlanokat a **NAGY LAJOS** adásvételi iroda adja el. — Eladási megbízások felvételnek mindennap. Vasárnap is d. e. 10-től d. u. 2 óráig. Eladás végett felvételnek mindenféle ingatlanok, házak, földek és szőlők. Felvételnek eladás végett egyszerű kis külsőségi, telepi és kerti házak is.

A Nagy Lajos adásvételi irodája a Csapó-utca közepén annak baloldalán levő Veres-utcában van **VERES-UTCA 9. SZÁM.** Alapított 1900-ban. Fennáll 20 év óta. Debreczen legrégibb adásvételi irodája.

Apró hirdetések

Hétköznapokon tíz szóig 5 korona, minden további szó 50 fillér. — Vasárnap tíz szóig 6 K, minden további szó 60 f. Vastagabb betűből szedve duplán számítaték

Fafuvarozást vállalok. Szappan-utca 17.

Vincellért teljesen megbízható kis családot, március 1-re keresek Miklós utca 28.

Szerény igényű, teljesen megbízható cselédet birtokfelügyelőnek, — kinek jó bi onyítványai vannak azonnal felvesz Debreczeni Gazdák Bankja Kossuth-utca 17. sz.

Keresek 14-15 éves leányt járos gyerek mellé Boldogfalva 5. sz.

Eladó ház azonnal beköltözhető lakással Értekezhetni: Teleki-u. 5.

Eladó a Sámsoni uton a Bójer-féle nagy ház mellett 3000 négyszögöl telek föld. Értekezhetni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Feketeföldön 20-ról 40 holdas tanynyas rirtokot keresek megvételre közel a városhoz. Cim megtudható Ferenc József-ut. 44. Ékszerüzletben

Eladó házhelyek 200-300 négyszögöl területtel a Gyermekehely mellett Mester-utca végén Csígekerti-utca és Balmazújváosi utra — frontál. — Értekezhetni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Zongorázni felelőség mellett jutányosan tanitok kezdőket haladókat, asszonyokat gyerekeket. Kivánatra csak népdalokat. Cim a kiadóban.

Keresünk patkányfogó kutyát vagy macskát megvételre vagy kikölcsönzésre. Üzletvezetőség Élelmezési Hivatal II. em. 44 szám.

Megvételre keresek körülbelül 20-30 hold jómínőségű szántóföldet Debreczen közelében. Cim a kiadóban.

Eladó Teleki-utca 6. számú ház.

Eladó a Bercsenyi-utca 41. sz. 3 szoba és melléképületekkel ellátott ház, hátul csinos új szobával első lakás azonnal beköltözhető. Népszöv. pénztárnok. Batthyányi utca 6.

Nyaraló Tisztviselőteleppel szemben, — István-ut 27. Három szoba, konyha, kamara, nagy verandák, az egész alatt pince, 1500 négyszögöl telekkel, 2 fronttal eladó. Értekezni Széchenyi-ut 16. alatt.

Önd don Fáy-dűlőben 4065 négyszögöl prima szántóföld, — a 29683. helyrajzi számú, a Kovács István földjei szomszédságában eladó. Népszöv. pénztárnok. Batthyányi-u. 6.

Homokkert Hegyi Mihály-utca 12-ik számú 460 négyszögöl területtel ház 2 szoba s melléképületekkel, azonnal átadható lakással, kedvező áron eladó. Népszöv. pénztárnok, Batthyány-u. 6.

Bérbe vennék 4 600 holdas birtokot szőlővel és gyümölcsösökkel október elsejétől. Közvetítők díjaztatnak. Eötvös-utca 7.

Szőlőt 500-600 négyszögöllet jó termőt fündözöttat keresek megvételre Ferenc József-ut 44. Ékszerüzlet.

Intelligens, **házvezetőnőt** keresek vidékre idősebb urhoz. Mohácsy. Deák Ferenc-utca 5.

Földbirtok Nagyerdőnél felesbe (kert, d nyeföld) kiadó. Délutánonként Komlói-ut 16.

Eladó jókarban levő ház, mely áll 5 szoba 5 konyha, villanyvilágítás, jöviz, — angol klozet, beköltözhető lakással, ára 53 ezer korona, Nyil-utca 76. Értekezni ugyanott.

Egy 8 hónapos mén csikó elszaladt e hó 28-án, aki tud róla jelentse Pac erdő 13. sz. Páser Józsefnél, jutalomban részesül.

Eladó ház

Csapó-utcai részen templom mellett modern 7 szobás lakás nagy udvarral 32 méteres utcai fronttal eladó

Dezső László irodája Maróthy utca 19. szám.

MEZŐGAZDASÁG

A „HAJDUFÖLD“ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

ROVATVEZETŐ: BIRÓ PAL

Idei téli istállózatásunk

(Folytatás és vége.)

Ezek takarmányozásánál tehát célszerűen felhasználhatjuk és elég jól értékesíthetjük a gyengébb minőségű takarmányféléket, u. m. az őszi szalma egy részét is csak amennyire lehet igyekezzünk jobb minőségű takarmányfélékkel keverni, majd bizonyos eljárásokkal p. u. szecsakázással, fűlesztéssel ehetőbbé, részükre izletesebbé tenni. Így keverhetjük a szalmát szénával, a pelyvát répával, esetleg kevés darával, vagy korpával.

Ha a pihenő igás állatnak a tengeriszár mellé egy kis rázottat adunk, a szecska meg pelyva közé egy kis zabot, vagy kukoricadarát is keverünk, míg egyrészt a gyengébb minőségű és becsü takarmányunk is értékesül elég jól, másrészt jószágunk külszine, mutatósága, munkaképessége is fennmarad, nyugodtan tekinthetünk a tavaszi munkálatok elé, hogy jószágunk az állandó munkát jól bírja. Szántásoknál a földet velük nem csak felkarcolni, de megfelelő mélyen felporhanyítani is felforgatni tudjuk.

Hogy mennyit adjunk ebből vagy abból a takarmányféléből, azt itt meghatározni nem igen lehet, mindenesetre legjobb az arany közép út. Annyit adni nekik, hogy el ne pocskolják, de hogy lehetőleg jól is lakjanak, túl hizlalva ne legyenek, de ne is koplaljanak.

Egyszerre nagy mennyiséget odadurni elbők, mint Fál gazdaúram istállójában láttuk, nem való, míg egyrészt összeduja, összefutja, addig a másik részét alonba tiporja, vele csak a trágyát szaporítja, erre pedig a különben drága takarmányféle nem való, az főleg mai időben nagyon nagy pocskolás lenne.

„A gazda szeme hizlalja a jószágot“ mondja a közmondás, utánna nézni, ha kidurták volna, azt felvillázní, ha elkopott volna és ha még jóllakva nincsenek, újból vinni nekik, ez egyik kelleke a jó takarmányozásnak. A másik pedig a mi igenis lényeges, a mindenkori rendes és pontos időbeli etetés. „Rend a fele takarmány“ szintén régi közmondás, melynek mindenkori meg van a maga értelme állattenyésztésünk terén.

Ha a jószág pontosan betartott időben kapja takarmányát, rendszeren egyforma étvágyal jó ízűen fogyasztja azt el, gyarapodása ezért biztosabb és jobb, míg ha rendetlenül kapja azt, egyszer előbb, máskor pedig később „ahogy jön“ még ha az talán a legjobb takarmányféle lenne is, míg egyszer talán mohón eszi, máskor meg fitymálja, gyarapodása kevésbé vagy éppen nem is várható.

Ugyelnünk kell a tisztaságra is, rendszeres ember szemét sérti a piszok. Vakató és kefe ne legyen éppen csak fényűzési cikk, de olyan számszáma az istálonak, mely minden nap kézbe kerüljön és pedig ne csak azért, hogy ide-oda tegyük, hanem hogy arra használjuk, miért azt gyártani és az istállóba tartani szokás.

A lovat még csak meg-meg vakarja naponként a kisgazda is, különösen ha mint katonát a huszároknál szolgált, hogy a ló szőre így fényes, sima, tiszta, mutatósabb legyen, de a tehén, ökör, borjú sorsa tekintetben legtöbbször mostoha szokott lenni, azokat legtöbbször gazda magára hagyja.

A legény jószág nyalja is saját magát,

sokszor a szomszédját is. Vakarózik a szarvával, dörgölődik ehhez is, ahoz is, amihez csak érnet, jelöl, hogy bizony szegény szeretne egy kis tisztaságot.

A legelőn borjút, marhát olykor olykor meg-meg mossa egy-egy zápor eső, de mikor aztán télire az istállóba kerülnek, no ott ugyan rajta marad legtöbb helyen a mi rájuk tapad, szőrük megnő, összekócosodik, por, piszok belep, a trágya rátapad, pedig a piszkos állat nemcsak az ember szemét sérti, jó izlését bántja, hanem a zsebet is. Piszkosan tartott jószág nem nő jól, még jobbféle takarmány sem igen fog rajta.

Pontos megfigyelések szerint a tisztán kezelt tehén ugyan olyan tartás mellett több tejet adott, mint a piszkosan tartott.

Ha ugyanis az állat bőre piszkos, akkor az azon levő likacsok eldugulnak, rajtok keresztül nem távoznak el a test izzadságával azon anyagok, melyeket a vér feldolgozott, melyekre a testnek már szüksége nincsen, melyeknek mint ilyeneknek, onnan az izzadsággal távoznia kellene.

A bőr piszkos volta, mert a likacsok bedugulnak, az állat rendszeren kipárolgását is megakasztja. Ha tehát jószágunkat piszkoson tartjuk, azt ezzel gyengítjük, egészségének ártunk, miatta végső sorban magunkat károsítjuk.

Elő tehát az istállóban a vakaróval és a kefével. Ne csak a lovak és csikóknál, de minden nap és pontosan, tehén, ökör, tinó és borjunál is. Takarítsuk meg azokat nap mint nap tisztára, úgy várhatjuk csak rendes takarmányozás mellett azoknak jó fejlődésüket, jó erőben való maradásukat és azt, hogy a szemnek is tetszetős, tisztességes külsőt nyerjenek.

Mint fentebb is említettem, hogy egyik vagy másik jószágnak ebből vagy abból a takarmányféléből mennyit adjunk, azt minő arányban keverjük vagy elegyítjük, úgy, hogy az a jószágnak is lehetőleg izletes, majd azután, hogy a táplálásukra is lehetőleg alkalmas és megfelelő legyen, pontos méreteket adni erre nézve itt nem igen lehet már csak maga, a helyszűke miatt is. Változnia kell annak, változik is az mindenütt a jószág minősége, annak milyensége, faja, nagysága, kihasználási módja, takarmány készletünk és egyéb körülményekhez képest különbözően.

Szolgáljanak azonban még is a következő átlagos adatok némi irányadóul jószágunk takarmányozásánál:

Igás ökröknek, ha munkában vannak rendszeren körülmények között fejenként és naponként adjunk:

Tengeri szárat amennyit tisztességesen elfogyasztanak, 5—6 kg. szénát 8—10 kg. tavaszi szalmával keverten. Hogy ez jobban értékesülhessen, nagyon célszerű a szénát és szalmát felszecsakázni, úgy keverni össze, így nem szálalják ki a szénát a szalma közül, nem hagynak annyi iziket, mint szecsakázatlanul különben hagyni szoktak, nem igen megtehát belőle pocskolba semmi, de könnyebben rágnatván meg s könnyebben is lesz az emészthető. Majd adjunk még 10—15 kg. takarmányrépát felaprítva esetleg répavágóval, 4—5 kg. buza vagy zab pelyvával összekeverve. Ha ezt, valamint egyéb szecsakafélét is a keverés után bizonyos mennyiségű vízzel vagy a mi még jobb sós vízzel megparáholjuk, hogy az átmedvesedjék és ez istálló egyik

szegletében e célra már előzőleg deszkából készített rekeszbe vagy fűlesztőben hagyjuk pár napig, hogy az ott bizonyos erjedésbe jöjjön, kissé megpuhuljon, bizonyos kellemes savanykás ízt kapjon, szívesebben fogyasztja a jószágot, inkább válik előnyére, utánna hamarabb s könnyebben pendül. Pihenő jószágnak elegendő a tengeri szár, pelyva és répa. Ugyanígy takarmányozhatók a tinók is.

Fejős és hasas teheneknek adjunk 4—5 kg. tiszta szálas szénát, amely lehet réti széna, bükköny, lucerna vagy here stb., 3—4 kg. tavaszi szalma szecsakát ugyanannyi pelyvát összekeverve 20—25 kg. felaprított takarmányrépával, megparáholva esetleg sós vízzel úgy befülesztve, azután mint az ökrök takarmánykészítésénél tettük, sőt ha e keverékhez — ahelyett, hogy a fejősök az egyes teheneknek külön-külön adnánk — 1—2 kg. korpát vagy árpadarát adunk, a tej mennyiségét és minőségét lényegesen fokozzuk vele. Éjszakára adhatunk a teheneknek is kevés tengeriszárat, melyen igen szívesen elnyárogatni szoktak.

Megjegyzem itt, hogy a tehenek, mint általában minden szarvasmarha szívesen fogyasztja, nemcsak az említett módon fűlesztett szecska- és pelyvaféle keveréket, de bármilyen módon basaványított takarmányt is, úgyhogy alig van valamire való gazdaság, melyben bevermelt takarmányféle különösen csalamádé ne lenne kisebb-nagyobb mennyiségben. Ha csalamádét vagy más bevermelt takarmányféléket etethetünk úgy vele nagy mennyiségű értékes szénát s répafélét kimelhetünk meg, végeredményében állatállományunk még is igen jó erőben, tehenünk jó tejelő képességében marad meg.

A csalamádé készítéséről, általában a zöld takarmányfélék bevermeléséről annak idején majd körülményesebben megemlékezni fogok.

Ugyancsak itt jegyzem meg meg, hogy nagyobb gazdaságokban a tengeri szárat erre alkalmas szántéppöggel szintén felszecsakázják, más keverékekkel besavanyítva szokás etetni, így a tengeri szár szintén teljesen értékesül, izik belőle nem igen marad, a jószág könnyebben emészt, miért inkább javára és erősödésére szolgál az.

Igás luvaoknak, ha nem végeznek állandóbb erősebb munkát egyharmadrész széna, (amely lehet réti széna, bükköny, muhar, lucerna, vagy here) kétharmadrész tavaszi szalma, elegendő tápértékű takarmányul szolgál, különösen ha izelítőül hozzá még 1—2 drb. takarmányrépát is kaphatnak.

Állandóbb erősebb munkánál ugyan-ezen takarmány mennyiséget meg kell pótolnunk 3—4—6 liternyi abrak félével is, mely első sorban zab, esetleg árpa, tengeri vagy korpa is lehet.

Hasas és fias kancáknak vagy tisztán szénafélét adunk, vagy ha keverjük is azt, a keverékben a szénát viszonylag bővebben hagyjuk, abrakul ezeknek is naponként 3—6 liternyi juttatunk. Általában tőlük, ha csak lehet sem a széna, sem az abrak félét ne sajnáljuk, csak így várhatunk utánuk szép, erőteljes csikót.

Elválasztott növendék állatoknak, mint már fentebb is érintettem, annyi szénát adunk, amennyit pocskolás nélkül elfogyasztani képesek, főleg egyéves korukig a szénán kívül minden etetésnél legalább is egy liternyi zabot, a borjúknak zuzva, vagy darálva adunk.

Általában ügyeljünk amennyire lehet, hogy takarmányunk olyan legyen, hogy azt a jószág szívesen egye, jó takarmányból fele mennyiségű is többet ér, mint esőverte, kilugozott, tápérték nélküli száraz, barna, csörgős széna-féle, herénél,

lucernánál, melyen levél is alig van, csupán száraz kőrő. Óvakodjunk penészes, rothadt takarmánytól, mely különböző betegségeknek szokott okozója lenni.

Epp így, mint már fentebb is érintettem ügyelnünk kell, hogy jószágunknak ne csak a takarmányozása legyen rendes, nap, mint nap ugyanazon meghatározott órában vé ezve, de itatásuk is bizonyos megszabott órákhoz legyen kötve. Ugyelnünk kell, hogy az itató vályuból, mielőtt atba a vizet behuznánk, az állott vizet belőle kieresztve, a vályu tiszta legyen. Nyáron a víz a vályuban általában könnyen megpohad, télen pedig mihamar befagyhat, ha pedig poshadt, vagy még inkább, ha jeges vizet itatunk a jószággal, elkészülhetünk rá, hogy könnyen elvetéls, kólika, gyomor és bélguladás egyéb másféle betegség léphet fel, mi azután csak bajt s kiadást okozhatnak, hönnyen kockáztathatják ama jövedelmünket, mikre máskülönbön állattenyésztésünk terén rendes körülmények, rendes gondozások után oly biztosan és oly szép kilátásokkal csaknem mindenkor számíthatunk.

Gazdatársaim! kettőzött gonddal, kettőzött igyekezettel nézzünk utána számukban annyira leolvadt jószágunk gondozásának, állítsuk helyre mielőbb e téren ért, szinte pótolhatatlannak látszó nagy veszteségeinket.

A szőlő trágyázása.

Válasz többeknek e tekintetben tett kérdésére.

Mult havi szemlémben megemlékezve a folyamatban levő gazdasági téli munkálatokról, érintettük a szőlőben történő munkálatokat is, ezek között azonban nem említettük a szőlő trágyázását, nem pedig azért, mert itt Debreczenben hiába van elég nagy terület szőlővel beültetve, főleg filoxeramentes homok talajon, azon oly ritkaság a trágyázás alkalmazása, hogy az mint rendes munka csak különösképen fordul elő, alig láthatni itt-ott egy-egy szőlő táblát, melyen a trágyázás nyomai észlelhetők lennének. Pedig ha valamelyik termelési ág a vele való foglalkozást megjutalmazza, egy a legutóbbi két-három év alatt, különösen a szőlőtermelés volt az, mely ha csak kissé megfelelően volt is kezelve, ugyan meghozta a reáfordított költség és fáradság a vele való bánás bőséges kamatját, ezzel rá szolgált arra, hogy művelését okszerűen végezzük, igyekezzünk saját jól felfogott érdekünkben megtenni mindent, hogy ezen költségünket és fáradságunkat jól meg-meg jutalmazó képességét a szőlő teljes erejében fenntarthassa.

Mi természetes, a szőlő is éppen úgy, mint minden más növény a talajhoz lévén kötve, azon anyagokat, mely saját fejlesztésére, évenkénti termésének kifejlésztésére szükségesek, mint tápanyagokat gyökerei segítségével a talajból veszi magához.

Míg a szőlő fiatal, míg gyökerei az ültetés előtt közvetlen forgatott új földben szabadon terjeszkedhetnek, a nekik szükséges tápanyagokat a rájuk nézve különben megfelelő talajban megtalálhatják, midőn azonban a hovatovább terjeszkedő gyökerek a talajközégek odatörtént beültetésük után néhány év múlva át meg át járták már, az általuk felszedhető anyagok hovatovább szűkebb mértékben lesznek találhatóak. Miért természetszerűen megcsappanik a növekedésük, meg a termőképességük egyaránt, miért aztán, lehet bármilyen kedvező is az időjárás, bármilyen megfelelő is a művelési mód, fedés, nyitás, metszés, kapálás stb., azoknak szorgal-

Korzó arckrém
Oja készítmények
Pipere szappanok

Piperecikkeit legolcsóbban beszerezheti a
Korzó Droguerióban Piac-u. 42.
Kötszerek, Gummiárúk, Irrigátor felszerelések, Gyógyszerkülönbölegességek, Pácoló szerek, Rumesentia stb.

KORZO SZAPPAN
Tej krém
Glycerin kimérve

Temetésekre élő- és művirág sorkoszorúk, valamint színházi és alkalmi csokrok legolcsóbban szerezhetők be

„Rózsá Virágcsarnok“
DEBRECZEN, KOSSUTH UTCA 9. SZÁM, VÁROSHÁZ